

hvorledes jeg for mit Vedkommende kunde have været med til 4 Gange at forelægge Lovforslaget, som det lød, uden at gøre Bemærkninger derom, og dog alligevel i Mellemtiden se bort fra denne Bestemmelse. Jeg tror ikke, at der er noget som helst at sige til det de 3 Gange, Lovforslaget er forelagt indeholdende denne Bestemmelse. Man plejer altid at forelægge Lovforslagene i den Form, i hvilken de sidst er forelagte, og vente med at stille Ændringsforslag, til Udvalgene kan begynde at arbejde med Sagen. Det, som den ærede Ordfører i særlig Grad kan bebrejde mig, er den sidste Gang, Lovforslaget er forelagt her i Landstinget, men den ærede Ordfører ved vistnok, at naar denne Bestemmelse ikke blev rettet i Folketinget, saa er det ved et rent, jeg havde nær sagt, Ulykkestilfælde. Det var Folketingsudvalgets, som det var min Mening, at der skulde staa „Lovens Ikrafttræden“ i Stedet for „1916“, men ved forskellige Omstændigheder skete det ikke. Det har i og for sig heller ikke saa stor Betydning, for der er ingen af os, der før lige i den allersidste Tid har tænkt paa, at Loven paa dette Omraade for saa vidt skulde have tilbagevirkende Kraft. At Tidspunktet blev sat til 1. Januar 1916 i Stedet for Lovforslagets Forelæggelsesdato den 25. Februar, er jo en Ting for sig, men at gaa saa langt tilbage som 3—4 Aar forekommer mig for meget. Jeg indrømmer, at det havde været rigtigt, om jeg havde gjort opmærksom paa det og havde strøget den Bestemmelse, da Lovforslaget blev forelagt her, men det har ikke megen Betydning, da vi nu alle er enige om, at den Affattelse, Lovforslaget nu har faaet, er den rette.

I § 6 er der sket den Ændring, at man i Stedet for, at der i Forslaget stod „Værdi i Handel og Vandel under normale Forhold“ er sat „Ejendomsskyld af 1916“. Det kunde man ikke sætte ind i Lovforslaget, da det blev forelagt. Da maatte man bruge Udtrykket „Handel og Vandel under normale Forhold“. Men jeg synes rigtignok, at den Form, her er valgt, Ejendomsskylden, er nok saa sikker som dette „normale Forhold“, for det kan være vanskeligt at bestemme, hvad „normale Forhold“ er. I Øjeblikket maa man gaa ud fra, at det er Forhold som dem, der var, før Krigen indtraadte.

I § 7 er der sket den Ændring, at der i Stedet for de sidste 24 Aars Kapitelstakster er sat 1890—1913. Det er de samme Aar, som er brugte med Hensyn til

Arvefæsteafgiftens Afløsning. Da Lovforslaget blev forelagt, kunde man, som ogsaa den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, med nogen Rimelighed bruge de sidste 24 Aar, men for Øjeblikket vilde det være urigtigt. Her kunde man altsaa ogsaa sige: Hvorfor blev det ikke rettet, da Lovforslaget blev forelagt? At regne disse Krigsaar med, naar man skal opgøre Gennemsnittet af Kapitelstaksterne, mener jeg rigtignok; ligesom den ærede Ordfører, vilde være uheldigt og urigtigt. Men nu gør den ærede Ordfører opmærksom paa, at Udvalget skal have et Møde mellem anden og tredie Behandling, og saa kunde der maaske ogsaa paa dette Omraade ske en Ændring. Jeg vil alligevel nærmest være tilbøjelig til at fastholde den Stilling, Udvalget allerede paa dette Omraade har indtaget.

I § 12 er der sket en Rettelse, som jeg ogsaa er tilfreds med. Affattelsen falder nu sammen med den Form, Forslaget havde, da det blev forelagt første Gang, idet de to Medlemmer af Afløsningskommissionerne ikke skal udnævnes af Godsejeren og Fæsteren, men Amdsraadet skal vælge dem. Jeg har i det hele taget den Opfattelse, at det er nok saa godt, at to uvildige Mænd, som det her vil blive, fører disse Forhandlinger, som at det netop bliver de Folk, der er Parter i Sagen. Der kan naturligvis derimod indvendes, at Godsejeren og Fæsterne er dem, der er bedst inde i Forholdene, men paa den anden Side skal man jo have en Afgørelse, der skal opnaas et Resultat, og det tror jeg, man lettest opnaar ved at tage to uvildige Mænd til at føre disse Forhandlinger.

I § 17 er der foreslaaet 3 Kommissioner for hele Landet til at foretage Forretningerne vedrørende Brugen af Huse paa Landet. Jeg havde hellere set, at man havde fulgt det Ønske, som var fremsat fra min Side, og havde faaet en Kommission for hvert Amt. Jeg tror, at der bliver et ret betydeligt Arbejde for disse Kommissioner. Det Arbejde, der særlig kommer til at lægge Beslag paa dem, er Afgørelsen af, hvilke Huse der skal være Tjenestehuse og hvilke ikke. Det er vanskeligt for en Kommission at afgøre et saadant Spørgsmaal, naar den ikke ser Forholdene paa Stedet, og dersom disse 3 Kommissioner skal rejse hele Landet rundt for at se paa disse Huse og finde ud af, hvilke Huse der skal være Tjenestehuse og hvilke ikke, kan det vist blive et ret betydeligt Arbejde. For Ministeriet i hvert